

Janakkala

Janakkalan kunnan strategiatyöskentely syksy 2025

Ohjausryhmä

16.9.2025

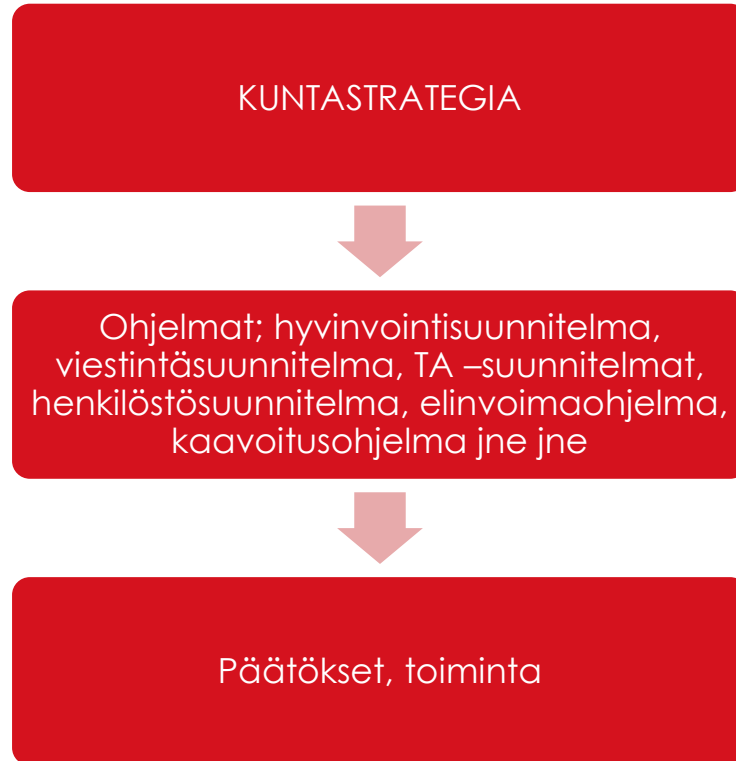
Ohjausryhmän 2. tapaaminen asiat

- Osallistumissuunnitelma
- Strategian perusohjeet / perussäännöt
- Asukaskysely
- Kattoteemat / valinnat
- Arvot

Osallistamissuunnitelma

- Strategiakysely kesä 2026 (1915 vastausta)
 - Yhdistysten strategialta Keltaisella talolla 1.10 (Hanna ja Leena)
 - Yritysten strategialta Valtuustosalissa 22.10, suurimmille yrityksille soittokierros strategisista kysymyksistä (Riikka, Ismo, Harri)
 - Henkilöstön osallistaminen; henkilöstölle tehdään lokakuussa työpajoja, jotka jalkautetaan eri yksiköihin. Lisäksi mahdollisesti kysely henkilöstöön liittyvistä tavoitteista (Hanna, Minna M. esihenkilöt)
 - Ohjausryhmätyöskentelytyö 15.9, 6.10,
 - Valtuuston työskentely seminaarien välissä, 1. arvot, 2. visio, 3. valinnat (arvokysely 12.9 saakka)
 - Lasten osallistaminen (Varhaiskasvatus) – tehdään teos, joka toimitetaan 3.11 valtuutetuille muistuttamaan Lasten oikeuksista ja näkemyksestä Millainen koti Janakkala on.
 - Nuorisovaltuusto 15.9 (Hanna)
 - Vanhus- ja vammaisneuvosto 23.9 (Hanna)
 - Jatkuva palautekanava auki ja avoin viestintä ja vuorovaikutus kuntalaisille ja sidosryhmille (Leena, Hanna, Harri)
 - Erätaukomenetelmä -tilaisuudet molemmissa taajamissa marraskuussa 2025 (kutsutilaisuudet sidosryhmille ja asukkaille)
 - Asukastilaisuus marraskuussa (toteutus vielä avoin, ohjausryhmä mukaan)
- Päätösesitys: ohjausryhmä hyväksyy osallistamissuunnitelman ja sen toteuttamisen

Strategiatyöstä ja valintoja ohjaavat kriteerit

Strategiaa toteutetaan ohjelmilla ja yksittäisillä päätöksillä

Kuntastrategiaa konkretisoivat strategian toteuttamisohjelmat (esim. palvelustrategia tai elinkeinostrategia, hyvinvointisuunnitelma jne). Strategisen johtamisen ja strategiakäsitteen selkiyttämisen kannalta suotuisinta olisi, jos vain kuntastrategiaa nimitettäisiin strategiaksi ja siitä johdettavia asiakirjoja ohjelmiksi.

Ohjelma on määräaikainen projekteista ja toimenpiteistä muodostuva kokonaisuus, jota johdetaan koordinoitusti jonkin strategian osa-alueen tai päämäärän saavuttamiseksi. Strategian toteuttamisohjelmat siis laaditaan suoraan kuntastrategian jostakin tai joistakin osa-alueista tai päämääristä.

- **Yleisesti ottaen ohjelmajohtamisella tavoitellaan mm. seuraavia asioita**
- kaukonäköistä ja laaja-alaista vaikuttavuutta
- näkyvää keskittymistä tärkeimpiin asioihin
- poikkiorganisatorista yhteistyötä ja tekemistä
- kehittämiskokonaisuuksien hallittavuutta ja ohjattavuutta
- systemaattisuuden ja joustavuuden tasapainoa
- konkreettisia keinoja strategian toimeenpanoon.

Strategia ja taloussuunnittelu

- Keskeistä kuntastrategian toteutumisessa on strategiaprosessin ja taloussuunnitteluprosessin kiinteä kytkentä: valtuusto päättää kuntastrategian toteuttamisesta viime kädessä kunnan talousarviossa ja -suunnitelmassa, jossa myös strategian toteuttamisohjelmat konkretisoidaan ja resursoidaan (**Kuntalaki 110§**).
- Kuntastrategia ja sen toteuttamisohjelmat ovat siis taloussuunnitelman perusta ja samalla ohjeistus talousarvion laadinnalle. Näin ollen strategia valutetaan käytäntöön talousarvion kautta vuosittaisiin toiminnan ja talouden tavoitteisiin. Tämä edellyttää monesti myös talousarviorakenteen muutosta ja siinä olevien tavoitteiden määrän arviointia.
- Talousarviossa ja -suunnitelmassa asetetaan palvelujen järjestämistä ja investointeja koskevat tavoitteet kunnan eri tehtäville, liikelaitoksille, tytäryhteisöille ja yhteistoimintayhteisöille. Talousarviossa ja -suunnitelmassa osoitetaan myös resurssit mainittujen tavoitteiden toteuttamiseksi joko budjettirahoitteisesti määrärahoina tai kohderahoitteisesti tulo- tai pääomarahoituksena.
- Talousarvio on strategian operationalisoinnin lisäksi strategian arvioinnin ja seurannan väline. Arviointi kohdistuu kunnan valtuusto- ja hallitustason strategisten tavoitteiden ohjausvoiman arviointiin eli käytännössä talousarvion seurantaan.

Strategian valintojen kriteerit

- Kuntastrategia on kunnanvaltuuston hyväksymä strategia, josta kunnan kaikki keskeisin päätöksenteko, suunnittelu ja kehittäminen johdetaan. Kuntalain 37§ mukaisesti kunnassa on oltava kuntastrategia, jossa valtuusto päättää kunnan toiminnan ja talouden pitkän aikavälin tavoitteista. Kuntastrategia tulee tarkistaa vähintään kerran valtuuston toimikaudessa.
- *Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla*
- Kuntastrategian tulee sisältää kunnan pitkän aikavälin tavoitteet, jotka kattavat **asukkaiden hyvinvoinnin edistämisen, palvelujen järjestämisen ja tuottamisen, lakisääteisten palvelutavoitteiden saavuttamisen, omistajapolitiikan, henkilöstöpolitiikan, asukkaiden osallistumismahdollisuudet sekä elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittämisen.**

Päätösesitys; 22.9 valtuuston työpajassa valitaan strategisia valintoja ohjaavat kriteerit

Asukaskysely + valtuuston työpajan tulokset

- Kyselyntulosten raportti julkaistu kunnan nettisivuilla ja valtuutettujen portaalissa.
- Maptionnaire ohjelmiston dataa mahdollista hyödyntää paikkatietosidonnaisesti, myös strategiatyön ulkopuolella. Saatavilla kartoissa tietoa esimerkiksi tieturvallisuudesta, kehityskohteista ja paikoista, jotka ovat pidettyjä ja tärkeitä.
- Kyselyä on hyödynnetty nykytilan ja valtuuston seminaarin työpajojen tuotosten kanssa kattoteemojen määrittelyssä.

Haasteita ja mahdollisuuksia

1. Talous ja resurssien hallinta

Haasteet

- Suuret investoinnit ja kasvava korjausvelka
- Velkaantuminen, rahoituksen ja verotulojen epävarmuus
- Talouden realiteetit: priorisointi ja kompromissit välttämättömiä
- Palveluiden rönsyily, ydintehtäviin keskittymisen haasteet
- Suunnitelmien puute pitkällä aikavälillä

Mahdollisuudet

- Vielä vahva ylijäämä
- Palveluverkko, josta voi vielä leikata - säästöt eivät vaikuta palveluiden laatuun / olemassaoloon
 - Mahdollisuus kustannustehokkaaseen palvelutuotantoon
- Veropohjan kasvattaminen vetovoimaisuuden ja yritystoiminnan kautta

2. Vetovoima ja pitovoima

Haasteet

- Väestön väheneminen, ikääntyminen ja huoltosuhteen heikkeneminen
- Nuorten ja lapsiperheiden poismuutto, muuttotappio
- Työttömyys, työpaikat, liikkuminen työ/opiskelupaikoille
- Riittämättömät asumisratkaisut eri väestöryhmille
- Heikko erottautuminen muiden kuntien joukosta

Mahdollisuudet

- Yhteisöllisyys ja elävä järjestö- ja harrastuskenttä
- Hyvä varhaiskasvatus ja uudet koulukeskukset
- Lasten oikeudet läpileikkaa palvelut ja päätöksenteon
- Turvallinen ja luonnonläheinen ympäristö
- Tilaa asumiselle, mahdollisuudet hyödyntämättä?
- Sijainnin hyödyntäminen (todellinen etu)
- Some- brändäyspotentiali (Rohkeampi ja persoonallisempi)

Yrittäjyys ja elinvoima

Haasteet:

- Yrittäjyyden heikko tukeminen ja vähäinen houkuttelevuus
- Yrityspalveluiden haavoittuvuus, toimitilojen puute
- Liian yksipuolinen elinkeinorakenne ja vähäinen innovatiivisuus
- Markkinointi ja kunnan brändi heikot, ei erottautumista kilpailijoista, vetovoiman puute
- Korkeakoulutettujen puute
- Houkuttelevien toimitilojen puute

• Mahdollisuudet;

- Suuntautuminen yritysten houkuttelemiseen – klusteriajattelu, elintarviketeollisuus, mikä? Vetovoimatekijöihin pohjautuva yrittäjyys?
- Profiloitua yritysystävälliseksi, JYK, kunta, yrittäjät - elinvoima/-keinostrategia
- Seudullinen yhteistyö (antaa vai vie?)
- Kaavoituksen mahdollisuudet
- Keskustan elävöittäminen palveluyrityksille houkuttelevammaksi?
- Kunnan markkinointi ja brändityö - vie joka tasolla kunnan mainetta eteenpäin (tai taaksepäin)
- Logistinen huippusijainti

Ratkaisuja työpajan pohjalta

- Janakkalan tärkein kilpailuvaltti on sijainti ja hyvät liikenneyhteydet.
- Väestönkasvua on vauhditettava erityisesti houkuttelemalla lapsiperheitä ja etätyöntekijöitä.
- Monimuotoiset asumisratkaisut (esim. yhteisö- ja ikäystävälliset asumismuodot) ratkaisevat kunnan elinvoiman.
- Viihtyvyyden kannalta Turengin keskusta panostaminen vaikuttaisi kunnan vetovoimaisuuteen
- Janakkala tarvitsee aktiivista markkinointia yrityksille, pelkkä sijainti ei riitä vetovoimatekijäksi.
- Uudet yritystilat ja kaavoitetut alueet ovat kunnan elinkeinopolitiikan kriittinen menestystekijä.
- Kunnan omistajaohjausta on kehitettävä kuntastrategian suuntaiseksi
- Palveluiden laatu ja yhdenvertaisuus on pystyttävä pitämään
- Janakkalan nykyinen brändi vaatii kirkastamista ja viestintä terävyyttä.
- Monimuotoisuus ja kotoutuminen ovat välttämättömiä kunnan tulevaisuudelle.
- Julkisessa keskustelussa sekä poliittisessa päätöksenteossa tulee näkyä yhteisöllisyys ja positiivinen yhteistyö
- **Päätösesitys:** Ohjausryhmä käy keskustelua ohjausryhmän näkemyksistä perustuen tuotettuihin materiaaleihin ja merkitsee asukaskyselyn ja työpajan tulokset tiedoksi.

Strategian kärkitavoitteiden määrittely (Visiota kohti)

- Materiaalina olleet strategiakysely, nykytila ja valtuuston työpajan tuotokset
- Nousee useampia kärkiteemoja, joista on lopulta hyvä päästä noin 3. Kaikki on silti tärkeitä ja tunnistettavissa ja osa toteuttaa toisiaan onnistuessaan
- Teemat vielä tässä vaiheessa "eri tasoisia" Liian laajaa teemaa ei kannata ottaa, koska silloin ei tehdä mitään / tehdään kaikkea
- Mikä Janakkala on vuonna 2030 (2100) = Visio

KASVU

- Miten houkutellaan muuttajia ja estetään poismuuttoa?

TYÖ

- Miten rakennetaan työpaikkoja ja edistetään paikallista elinkeinotoimintaa?

TULEVAISUUS

- Miten varmistetaan että Janakkala on elinvoimainen vielä 2030?

YHTEYS

- Miten liikenneyhteydet, saavutettavuus ja digitaaliset palvelut tukevat arkea ja houkuttelevuutta?

YHTEISÖ

- Miten lisätään osallisuutta, yhteisöllisyyttä ja myönteistä ilmapiiiriä?

IMAGO

- Miten rakennetaan Janakkalasta erottuva ja kiinnostava kunta?

Väittämiä

Kasvu

- Janakkalan tulee tarjota vetovoimaisia tontteja ja monimuotoista asumista eri elämäntilanteisiin.
- Kunnan on houkuteltava erityisesti lapsiperheitä ja nuoria aikuisia pysyvään muuttoon.
- Etätyön ja hybridityön mahdollisuuksia on tuettava aktiivisesti työtiloilla ja palveluilla.
- Paluumuuttoa ja muuttoliikettä naapurikunnista on edistettävä kohdennetulla viestinnällä.

Työ

- Janakkalan tulee profiloitua yrittäjäystävällisenä kuntana, jossa yritystoiminta on helppoa ja tuettua.
- Uusia työpaikkoja on luotava erityisesti pk-sektorille ja digitaalisille aloille.
- Oppilaitosten ja yritysten yhteistyötä on tiivistettävä osaavan työvoiman turvaamiseksi.
- Logistista sijaintia Suomen kasvukäytävällä on hyödynnettävä määrätietoisesti yritysmarkkinoinnissa.

Tulevaisuus

- Nuorten pysyminen kunnassa on turvattava koulutuspoluilla, harrastuksilla ja työelämäyhteyksillä.
- Maahanmuuton ja kotouttamisen roolia väestöpohjan vahvistamisessa on kasvatettava.
- Väestön ikärakenteen muutos on huomioitava palvelujen suunnittelussa ja investoinneissa.
- Vahvaa skenaariotyötä ja varautumista tarvitaan ennakoimaan pitkän aikavälin kehitystä.

Yhteys

- Joukkoliikennettä on parannettava erityisesti sisäisesti sekä Hämeenlinnan ja Riihimäen suuntaan.
- Kevyen liikenteen väyliä on kehitettävä turvallisuuden ja ilmastotavoitteiden edistämiseksi.
- Etätyömahdollisuuksia on tuettava työtilojen ja digitaalisten ratkaisujen kautta.
- Janakkalan on oltava saavutettava myös ilman omaa autoa – erityisesti nuorille ja ikääntyneille

Yhteisö

- Kuntalaisten osallisuus on vietävä aidosti mukaan päätöksentekoon ja budjetointiin.
- Eri ikäryhmille ja alueille suunnatut yhteisölliset tapahtumat vahvistavat paikallisidentiteettiä.
- Monimuotoisuuden, kotouttamisen ja yhdenvertaisuuden edistäminen lisää yhteisön veto- ja pitovoimaa.
- Turvallisuus, avoimuus ja yhteisöllisyys ovat kunnan keskeisiä arjen arvoja.

Imago

- Janakkala tarvitsee selkeän ja erottuvan brändin, joka perustuu sen vahvuuksiin ja tarinoihin.
- Kunnan digitaalista viestintää, verkkosivuja ja somenäkyvyyttä on kehitettävä ammatillisesti.
- Janakkalan historia, luonto ja yhteisöllisyys on tuotteistettava vetovoimatekijöiksi.
- Turenki ja Tervakoski tulee kehittää visuaalisesti ja toiminnallisesti kiinnostaviksi keskuksiksi.

Kattoteemat ja väittämät

Päätösesitys:

1. Ohjausryhmä käy keskustelua kattoteemoista ja väittämistä ja ohjaa jatkotyöskentelyä
2. 22.9 valtuustoseminaarissa työpajassa valtuutetut jatkotyöstävät ja tekevät valintoja